

แลในที่ต่าง ๆ ก็มีคามเช่นเคยมาทุกปี มีไก่
เปลี่ยนแปลงอันใด

หม่อมเจ้าในเจ้าต่างกรม แลยังมีได้ทั้ง
กรมซึ่งเคยมาเกษากันในพิธีตรุษนั้นในปีก่อนพศ
นั้น ๕ องค์ คือ

หม่อมเจ้าชายน้อย ในพระเจ้าบรมวงษเธอ กรม
หลวงวรศักดิ์ทศพิศาล

หม่อมเจ้าชายอุดมวิโรธลาภ ในพระเจ้าน้อง
ยาเธอ กรมหมื่นภูวเรศธำรงศักดิ์

หม่อมเจ้าชายอุปพัทรวงษ์ ในพระเจ้าน้อง
ยาเธอ กรมหมื่นวิจิตรวิมลเสนาบดี

หม่อมเจ้าสุภางค์ภักตร์ ในพระเจ้าบรมวงษ
เธอ พระองค์เจ้าจรูญโรจน์เรืองศรี

ข้าราชการ

หม่อมเจ้าหญิงทนต์ ในกรมขุนอิศราภิรมย์
ประสูติเมื่อวันที่ ๑ เดือน ๕ แรม ๗ ค่ำ
ปีก่อนพศ ทาหมอสุนัขเคยศักดิ์มารักษาว่าเป็น
ไข้ พิศอากาศชุกหนักลง จนฉวัน ๓ เดือน ๕
แรม ๕ ค่ำเวลา ๒ ยามเสด็จขึ้นที่กโฆษเสนา
๗๕ ปี ใ้รับพระราชทานเบี้ยหวัดละซึ่งทำกาลัง
พระราชทาน น้าอาบศพทิมทองทิมเป็นเกียรติยศ

ขุนราชการพยาบาล (เงินหลี่) บุตรหลวง
ราชกิจพยาบาล (อ้าย) เติมนุราชการได้เป็น
เจ้าแก้วกุมภพจันข้างขึ้น ทำราชการฉลองพระ
เดชพระคุณ มาจึงทรงพระกรุณาโปรดพระราช
ทานสัญญาบัตร เป็นหมื่นสันตศีลสุทธากรม
ภายหลัง ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็นขุนราชการ
พยาบาล รับพระราชทานเบี้ยหวัดละซึ่ง
ฉวัน ๕ เดือน ๕ แรม ๕ ค่ำช่วยเป็นไข้

ทาหมอสุนัขเคยศักดิ์มารักษาว่าเป็นไข้ พิศ
อากาศชุกหนักลงทุกวัน ถึงฉวัน ๕ เดือน ๕ แรม ๑๑ ค่ำ
เวลาเช้า ๕ โมงถึงแก่กรรมอายุ ๒๕ ปี พระวอ
ทานน้าอาบศพ ทิมทองในเป็นเกียรติยศ

ข้าราชการ

กำหนดยกยศศพหม่อมเจ้าหญิงทนต์ ในกรม
ขุนอิศราภิรมย์ ไปตั้งประรำไว้ที่กรม
ฉวัน ๖ เดือน ๕ แรม ๑๒ เวลาเช้า ๕ โมง
เวลาบ่ายพระราชทานเพลิงของหลวงพระราชทาน
เงิน ๑๐๐ เฟื้อง ผ้าขาว ๒ พับฉัตรเบญจา ๕ คัน
กลองชนะแกลง ๕ คู่ จ่า ๑ เป็นเกียรติยศ

แจ้งความ

ราชกิจจานุเบกษาจำนวนปีก่อนพศนั้นได้
ออกมาแต่เดือน ๕ ออกจนถึงเดือน ๕ แรม ๑๕
ค่านี่เป็นครบจำนวนในปีก่อนพศ นั้นแล้ว ได้ตั้ง
ใจที่จะจัดการให้ดีขึ้นโดยสมควร ยักนั้นก็เป
เสร็จสิ้นจำนวนปีก่อนพศแล้ว ไขปลงหน้าแลขอ
สารมาอุท่าย เพื่อที่จะให้คนหนึ่งตั้งจ่ายขึ้น
ก็ยังไม่เรียบร้อย แลก็พิมพ์อยู่เสร็จแล้วเมื่อใ
จะได้นำไปตามจำนวนหนังสือ ซึ่งทำนทั้งหลาย
ได้เรียบร้อยนี้ ถ้าทำนทั้งหลายที่ความประสงค์
จะให้เขยรวบรวมหนังสือราชกิจจานุเบกษาในปีก่อน
พศเป็นเล่มสมุดเหมือนแต่ก่อนมา โรงอักษร
พิมพ์การก็จะรับเขย แลเงินทองให้ตามประสงค์
ราคาเขยนั้นเหมือนกับที่เคยเสียคือเล่มละ ๒ บาท
ทั้งค่าสิ่งของด้วยแล้ว อนึ่ง ขอขอบใจท่านผู้
ได้รับหนังสือราชกิจจานุเบกษา เป็นอันมาก
ด้วยเมื่อจำนวนปีถัดไปอีก แลยังขออุทิศ

คนที่ได้รับราชการเบกษา ทั้งที่เสียเงิน ได้แพร่หลายไปแล้ว ความรู้ของคนทั้งปวงก็จะ
 รู้เอง แลรับสำหรับขอพิชราชการชดเชย ๗๐ เจริญขึ้นสมควรกับที่เป็นผู้ทำราชการ จะได้ไม่
 ฉิบหายเสียแต่ที่นำส่งสารผู้เรียบเรียงแต่ง แลผู้เขียนที่นำมาซึ่งความผิดแลอื่น ๆ ส่วนประโยชน์
 คดีอันมีมากด้วย ทั้งยังเก็บความเรียบเรียงแล้ว ของโรงอักษรพิมพ์การที่ระบุนั้น คือหนังสือค
 ดั้งเดิมพิมพ์ไว้ ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ ฉบับจำหน่ายได้เพียง ๖๐ ฉบับในจำนวนยี่สิบคนพวกนี้ ได้ มีท่านทั้งปวง
 รัชชูปเพิมเติมจนรวมหนังสือ ที่ออกทุกวัน
 หนึ่งจำนวน ๓๐๐ ฉบับ เพราะฉนั้นเป็นที่ย่นค
 ของผู้ที่ได้ทำการเป็นอันมาก จึงขอขอมให้ท่านทั้ง
 ปวงที่ไว้ช่วยคุณคุณ แต่หนังสือได้ออกมากกว่า
 แต่ก่อน ๒ เท่า ๓ เท่าก็ดี ฉะนั้นน้อยอยู่นั้นเอง
 ถ้าท่านทั้งหลายที่รับอยู่แล้ว จะช่วยอนุเคราะห์
 คุณคุณหนังสือราชการฉบับนี้ ให้เจริญขึ้นได้อีก
 แล้วจะเป็นที่ชื่นชมยินดีเป็นอันมาก การที่ท่านจะ
 รับผิดชอบเพราะฉนั้น ก็ไม่เป็นภาระที่จะต้องเสียเงิน
 ทองอันใด เป็นแต่บอกเล่าไปแก่คนที่ยังไม่ได้รับ
 ให้ทราบแล้ว ประโยชน์ที่จะเจริญแก่ราชการ
 ญเบกษาคงเจริญขึ้น การที่พูดทั้งนี้ ไซ้จะมุ่งหมาย
 แต่จะให้ท่านทั้งหลายเสียเงิน เพื่อเอาประโยชน์
 ฝ่ายเกี่ยวหนังสือหาไม่ เพราะผู้จัดการก็ไม่ได
 รับเงินค่าราชการเบกษานี้ เป็นประโยชน์
 อย่างใดเลย เงินก็ต้องส่งพระคลัง ส่วน
 พระคลังเล่า แม้จะได้เงินค่าราชการเบกษา
 ยี่หนึ่ง ๑๐๐ ซึ่งค่าหนังสือออกใช้ได้ ๑๐๐๐ ฉบับ
 ก็จะไม่เป็นการทูลพระราชทรัพย์ ขึ้นโดยอย่างใด
 อย่างหนึ่งเลย ซึ่งเรียกเงินอยู่มีคนที่พอจะได้
 ช่วยทูลข้างอย่างหนึ่งกันขอเปล่า ๆ ไปไว้ที่อัน
 ใดบ้างก็อะไรเล่นบ้างอย่างหนึ่งเท่านั้น
 ว่าอยากได้เจริญขึ้นนั้น คือหนังสือได้ เรียบเรียง
 ว่าราชการซึ่งเป็นของควรผู้ทำราชการ จะรู้

ทั้งที่เสียเงิน ได้แพร่หลายไปแล้ว ความรู้ของคนทั้งปวงก็จะ
 เจริญขึ้นสมควรกับที่เป็นผู้ทำราชการ จะได้ไม่
 เปนที่นำมาซึ่งความผิดแลอื่น ๆ ส่วนประโยชน์
 ของโรงอักษรพิมพ์การที่ระบุนั้น คือหนังสือค
 ไว้แล้วไม่ต้องค้างคังอยู่เปล่า แลไม่เป็นที่เสีย
 แแรงทำเสียแรงแต่งด้วย ทว่าแล้วเป็นประโยชน์
 แก่คนทั้งรัชชุนไปเป็นที่ย่นค ทำให้ ชวนแต่ง
 ชวนเรียบขึ้นอีก ถ้าจะเป็นประโยชน์แต่แก่คน
 สักห้าหกสิบคนเท่านั้น ก็เป็นที่น่าเสียกาย
 แแรงนักอยู่จึงได้ร้องขอให้ท่านทั้งปวง
 เพื่อประโยชน์ด้วย ได้ตรวจดูอายุผู้ที่มี
 ราชกิจจานุเบกษานี้ มีข้อแต่ทำผู้ใหญ่ ๆ ที่
 มีตำแหน่งราชการ แลผู้ทั้งจงรักภักดีในราชการ
 แลหนังสือโดยมาก แต่ข้าราชการผู้น้อยเลกถู
 บกรที่พึ่งเล่าเรียนใหม่ ๆ นั้นน้อยนัก การอัน
 หนังสืออันนี้ย่อมนำประโยชน์ ให้ผู้อ่านเป็นอันมาก
 ไม่เลอกว่าวิชาสิ่งใด คงเกิดแต่หนังสือโดยทั่วไป
 ท่านทั้งหลายที่มีความรู้แล้วก็ ก็ยังไม่ไ้รู้
 วิชาอันใดเลยก็ ครอบจำโคลงพระราชนิพนธ
 ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งย่นคนี้มิถ
 ษนยอมของเราทั้งหลายอย่างสูงคณนี้ ได้ทรง
 เปนโคลงพระราชทานไว้ ในสมุทรวรรณสุภาสค
 ของพระเจ้าันองยาเธอ พระองค์เจ้าโสณบัณฑิตย
 เล่ม ๑ โคลงที่พระราชทานเป็นพระบรมราช
 นิพนธไว้มีมีความว่า
 ความรู้เปรียบด้วย กาลัง กายเชย
 สุจริตคือเกราะบัง สาครพ้อง
 บัญญาประคองตั้ง อาวุธ
 กุศลคติทางโลที่บ้อง อาณเกล็ดกลางดวงศ
 โคลงพระราชนิพนธบทนี้ เปนของควรที่
 เราทั้งหลายจะจำทรงไว้เป็นสุภาสค สำคัญที่จะ
 หนีจากความ นี้ไปไม่ได้ ก็คือถ้าใครบริบูรณ์
 ด้วยเหตุ ๔ ประการนี้ มีอยู่ในพระราชนิพนธ

แล้วชื่อว่าท่านตราขมิไค้ โดยแท้แท้ ขณผู้มิ
 อนุญาตอันคุณนางทวิตรอง ก็คงไม่มีความ
 สอดคนแล้วไค้เลย ไค้คงพระราชนิพนธ์
 มกนี้ก็ทรงยกความรู้เป็นประถม สุจริตเป็นเครื่อง
 ข้องกันกับ ปัญญาเป็นเครื่องแก้กฎราชการ
 แลคน สติเป็นเครื่องชักนำให้คิดทางดี เพราะ
 คนนี้ความรู้เป็นเบื้องต้น เป็นสำคัญถ้าไม่มี
 ความรู้ ถึงจะซื่อก็ไม่สามาถทำให้การเป็น
 ไปตลอดได้ มิปัญญาไม่มีความรู้ก็ไม่ทำอะไร
 ไค้ อีก เพราะฉะนั้นความรู้จะมากแต่ไหน คงมา
 แยกการอ่านการฟังที่เ็นองมา แยกหนังสือผู้อ่าน
 หนังสือนี้หาไทยมิ ไค้ได้ ถึงจะอ่านหนังสือ
 ใด ๆ ก็ไม่มีประโยชน์ถึงได้ประโยชน์อย่าง
 หนึ่ง ก็คือให้อ่านหนังสือดั่งอื่น เหมือนหนังสือ
 หนังสือพิมพ์ที่ทหมายเทศต่าง ๆ เป็นต้น ถ้าจะว่า
 วัตถุจริงประโยชน์มีประโยชน์มากกว่ามิไทย แต่
 อย่างไรก็ไม่สามารถจะว่า ไค้แน่ไค้ ว่าเหตุใด
 หนังสือพิมพ์ ในเมืองเราจึงไม่ วิชาไค้เลย มิฉัน
 แล้วก็สูญหายไปเสีย ไม่อีกขวนไค้ยกแทบทุกเรื่อง
 ถึงราชฉิราฐานเขกษานี้เอง ก็ดักยังเป็นผลอยู่เลย
 อยู่หนึ่งอีก เป็นแต่ความรู้วิเศษของเราเองเห็น
 ว่าคนรู้หนังสือ ชอบหนังสือจะยังมีอยู่แต่การจึงไม่
 วิชาไค้ ถ้าหนังสือใดกล่าวคำเสียดแทงข้อ
 พาทย์ชายไค้มาก เมื่อพุกมากก็เป็นการแสดง
 แก่คนบางจำพวก ครั้นเจ้าของหนังสือทุกแคว
 การที่เป็นวิชาต่าง ๆ มิไค้เสียดแทงผู้ ไค้ผู้ เชื้อ
 ก็มิขยลง พนสนสนกนสนกกำลังของผู้แต่งต้อง
 เลิกหนังสือนี้ไปเอง เพราะคนที่ชอบในการ
 สนุกนี้เท่านั้นจะมีมากอยู่ ผู้ที่อ่านฟังเล่าเรียน
 ยังไม่สู้มาก ๆ อย่างไรจึงเป็นการเสียดแทงไป

แก่ความเพนของเราเอง เรายังที่อ่านหนังสือ
 ต่าง ๆ ถึงเล่มหนึ่งก็พอพิมพ์ที่กล่าวถึงคำแรง ๆ
 ก็ดัก ไม่เห็นมีความผิดในการอ่านหนังสือเลย - กษ
 มีประโยชน์อยู่ นี้เอง ที่ว่านี้ว่าแต่ผู้อ่านมิไค้ว่า
 ถึงผู้แต่งก็ย เพราะฉะนั้นเห็นว่า การอ่านหนังสือ
 เป็นประโยชน์นำมาซึ่งความรู้ โดยแท้ ควรทำ
 ทั้งหลายจะอนใครจะหักแก่ยครทลาน ภาวยการยัง
 ก็ยให้ อ่านหนังสือไว้ขณะนี้ คือให้ชำนาญ วิชา
 สืบตระกูลวงษ์ไปเยื่อเสียแก่ท่านต่อไป ถ้า
 ขจรทลานนี้มีวิชาแล้วก็เสียดแทงวิภาคนา เหมือน
 ไค้คงบทหนึ่งขอ พระเจ้าบรมวงษ์เธอ กรมสม
 เกษพระเทศาภิกร ทรงแต่งไว้ ในหนังสือ
 ที่ชื่อว่าสถลสถิกไค้คง บท มีความว่า
 เขาวรูปลเนาหนุ่มเนื้อ ในวงษ์ กระจกลอย
 แม้นบราควิทยาทรง เลื่อมเครว้า
 ทองกวาวดอกคาถกข แดงยำ
 ทลกลันสั้นนรควร้า กิ่งนี้ ไค้รวม
 เป็นต้นก็ยกความรู้เป็นประถมอีก เมื่อผู้ ไค้
 เตนตมดกนิกางข้างรุ่งทณ แลยบททลานไค้ให้
 ไปตามทศการศึกษิตเห็นเพราะไม่ว่าวิชาอันใด คงออก
 จากหนังสือโดยมาก ยกไว้แต่วิชาบางอย่าง
 มีการชกต่อบเป็นต้น มีพระวณณายักษ์บางกึ่งนี้
 ถ้าไม่เป็นที่ข้องใจแก่ผู้ ไค้ ของหนังสือวิเศษความ
 ชักเคื่อง ด้วยเป็นหนังสือฉบับที่สด ในขุ
 นพคณแล้ว จึงไค้เรียบเรียงเพื่อไป เพราะประ
 สงจะให้เป็นประโยชน์ แก่คนที่ยังไม่รู้บ้างเท่านั้น
 ขอทว่าทั้งหลลลขที่ ไค้ รยหนังสือฉบับนี้ จึงมีความ
 ศุจดำวณุปราศจากสรรพกษนิทวรายต่าง ๆ ทุกประ
 การทลลลลลลลลลล ใหม่ ขอจงรับความเคารพนี้ถึง
 ของผู้แต่งหนังสือนี้ ในวันนี้ ใหม่ ทุกท่าน
 ทุกคนเทอญ